LES DROITS DE SUCCESSION	SUCCESSIERECHTEN

1. IDENTIFICATION DE L'IMPOT	1. IDENTIFICATIE VAN DE BELASTING
A. Compétences de la Région de Bruxelles-Capitale	***A. Bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest***
Compétente pour modifier: - le taux d'imposition ; - la base d'imposition ; - les exonérations et les réductions. Le service de l'impôt est effectué par le SPF Finances qui reverse les recettes à la Région de Bruxelles Capitale.	Bevoegd om het volgende te wijzigen: - de tarieven ; - de belastbare basis ; - de vrijstellingen en verminderingen. De dienst van de belasting wordt door de FOD Financiën uitgevoerd, waarbij de opbrengst aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt doorgestort.
Art. 4, §1er de la loi spéciale de financement du 16 janvier 1989.	*Art. 4 §1 van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989.*
B. Base légale	***B. Wettelijke basis***
- Article 3 à 5 de la loi spéciale de financement du 16 janvier 1989 ; - le code des droits de Succession : Art 1 à 146.	- Art. 3 tot 5 van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 ; - het wetboek der Successierechten: Art. 1 tot 146.
C. Description	***C. Omschrijving***

Les droits de succession sont un impôt sur la valeur des biens qui composent les actifs du défunt au moment de son décès et qui sont transférés à sa mort. **Les droits de succession comprennent:** - **le droit de succession des habitants du Royaume** (voir point I) - **le droit de mutation par décès des non-habitants du Royaume** (voir point II)	De successierechten zijn een belasting op de waarde van de goederen die deel uitmaken van het vermogen van de erflater op het ogenblik van zijn/haar overlijden en die worden overgedragen bij overlijden. **Onder successierechten valt:** - **het successierecht van de Rijksinwoners** (zie punt I) - **het recht van overgang bij overlijden van niet-Rijksinwoners** (zie punt II)
I. LE DROIT DE SUCCESSION	**I. HET SUCCESSIERECHT**
1. Description	**1. Omschrijving**
Au décès d'un habitant du Royaume, un impôt est perçu sur la valeur nette des actifs du défunt qui sont transmis à ses héritiers.	Na het overlijden van een Rijksinwoner wordt een belasting geheven op het netto vermogen van de overleden persoon dat overgaat op zijn erfgenamen.
2. Localisation	**2. Lokalisatie**
L'impôt est localisé à l'endroit où le défunt avait son domicile fiscal au moment de son décès. Si le défunt a établi son domicile fiscal dans plusieurs endroits en Belgique lors des 5 années précédant son décès, l'impôt est localisé à l'endroit où son domicile fiscal a été établi le plus longtemps pendant ladite période.	De belasting wordt geheven op de plaats waar de overledene zijn fiscale woonplaats had op het ogenblik van overlijden. Had de overledene tijdens de laatste vijf jaar voor zijn overlijden zijn fiscale woonplaats op meer dan één plaats in België, dan is de plaats waar hij tijdens die vijf jaar het langst zijn fiscale woonplaats had doorslaggevend.
Art. 5, §2 4° de la loi spéciale de financement du 16 janvier 1989.	*Art. 5, §2 4° van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989.*

3. Base d'imposition	3. Belastbare grondslag
Valeur nette (= actif – passif) *Actif* La totalité des biens imposables appartenant au défunt en quelque lieu qu'ils se trouvent et qui sont transmis par héritage. Si le défunt était marié, il faut tenir compte du régime matrimonial existant. *Passif* Comme passif d'une succession d'un habitant du Royaume, seront seulement acceptés: 1° les dettes existantes du défunt au moment du décès; 2° les frais funéraires.	Netto vermogen (= actief – passief) *Actief* De goederen die toebehoren aan de erflater en die door erfenis worden overgedragen, waar ze zich ook bevinden. Indien de erflater gehuwd was, dient bovendien rekening te worden gehouden met het bestaande huwelijksvermogensstelsel. *Passief* Als passief van de nalatenschap van een Rijksinwoner wordt alleen aanvaard: 1° de schulden van de erflater, die op de dag van het overlijden bestaan ; 2° de begrafeniskosten.
Art. 1/1, 15, 27 du code des droits de succession.	*Art. 1/1, 15, 27 van het Wetboek der Successierechten.*
4. Délais de rentrée de la déclaration	**4. Aangiftetermijn**
- 4 mois, à compter de la date du décès si ce décès est survenu en Belgique ; - 5 mois, à compter de la date du décès si ce décès est survenu dans un pays d'Europe ; - 6 mois, à compter de la date du décès si ce décès est survenu hors d'Europe.	- 4 maanden, vanaf de datum van het overlijden, wanneer deze zich in België heeft voorgedaan; - 5 maanden, vanaf de datum van het overlijden, wanneer deze zich in een Europees land heeft voorgedaan; - 6 maanden, vanaf de datum van het overlijden, wanneer deze zich buiten Europa heeft voorgedaan.
Art. 40 du code des droits de succession.	*Art. 40 van het Wetboek der Successierechten.*
II. LE DROIT DE MUTATION PAR DECES	**II. HET RECHT VAN OVERGANG VAN OVERLIJDEN**
1. Description	**1. Omschrijving**

Si le défunt n'est pas un habitant du Royaume mais un habitant de l'Espace économique européen, des droits sont perçus sur la valeur des biens immeubles situés en Belgique.	Indien de erflater geen Rijksinwoner is maar inwoner van de Europese Economische Ruimte, worden er rechten geheven op de waarde van de onroerende goederen die in België zijn gelegen.
2. Localisation	**2. Lokalisatie**
L'impôt sera localisé dans la région où les biens immeubles sont situés. Si ces biens immeubles sont situés dans plusieurs régions, l'impôt est localisé dans la région où se situe la partie des biens qui présente le revenu cadastral le plus élevé.	De belasting wordt geheven in het gewest waar de onroerende goederen gelegen zijn. Indien de onroerende goederen in meerdere gewesten gelegen zijn, wordt de belasting geheven in het gewest waar het hoogst gezamenlijk kadastraal inkomen gelegen is.
Art. 5, §1 & 2 (4°) de la loi spéciale de financement du 16 janvier 1989.	*Art. 5 §1 & 2 (4°) van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989.*
3. Base d'imposition	**3. Heffingsgrondslag**
Valeur nette (= actif – passif) *Actif* Est dû sur la totalité des biens immeubles situés en Belgique, appartenant au défunt. *Passif* Les dettes du défunt contractées spécifiquement pour acquérir ou conserver les biens immeubles.	Netto vermogen (= actief – passief) *Actief* Is verschuldigd op alle onroerende goederen gelegen in België die aan de overledene toebehoren. *Passief* De schulden die specifiek zijn aangegaan om de onroerende goederen te verwerven of te behouden.
Art. 1, 2, 18 et 27 2° du code des droits de succession.	*Art. 1, 2, 18 en 27 2° van het Wetboek der Successierechten.*
4. Délais de déclaration	**4. Aangiftetermijn**
- 4 mois, à compter de la date du décès si ce décès est survenu en Belgique ; - 5 mois, à compter de la date du décès si ce décès est survenu dans un pays d'Europe ;	- 4 maanden, vanaf de datum van het overlijden, wanneer deze zich in België heeft voorgedaan; - 5 maanden, vanaf de datum van het overlijden, wanneer deze zich in een Europees land heeft voorgedaan;

- 6 mois, à compter de la date du décès si ce décès est survenu hors d'Europe.	- 6 maanden, vanaf de datum van het overlijden, wanneer deze zich buiten Europa heeft voorgedaan.
Art. 40 du code des droits de succession.	*Art. 40 van het Wetboek der Successierechten.*
D. Redevables de la taxe	***D. Belastingplichtigen***
SITUATION – PERSONNES TENUES DE DECLARER	SITUATIE - PERSONEN VERPLICHT TOT AANGIFTE
- Si le défunt est un habitant du Royaume : Les héritiers, légataires et donataires universels.	- Bij overlijden van een Rijksinwoner: De erfgenamen, de algemene legatarissen en begiftigden.
- Si le défunt est un non-habitant du Royaume : Les héritiers, légataires et donataires des immeubles situés en Belgique.	- Bij overlijden van een persoon die geen Rijksinwoner is: De erfgenamen, legatarissen of begiftigden van de in België gelegen onroerende goederen.
- Dans le cas d'un legs soumis à autorisation ou approbation, fait à une personne morale : Les héritiers, légataires ou donataires concernés qui tirent profit de la situation.	- Bij machtiging of goedkeuring onderworpen legaat gemaakt aan een rechtspersoon: De betreffende erfgenamen, legatarissen of begiftigden die uit de gebeurtenis voordeel halen.
- S'il y a cessation de l'usufruit : Les héritiers nu-propriétaires ou leurs ayants cause.	- Ophouding van vruchtgebruik: De erfgenamen van de blote eigenaars of hun erfgenamen.

- En cas de fidéicommis *(une disposition testamentaire par laquelle un défunt transmet un bien ou tout ou partie de son patrimoine à un bénéficiaire apparent, en le chargeant de retransmettre ce ou ces biens à une autre personne spécifiquement désignée dans l'acte l'appelé)* : 1) par l'appelé seul, si la transmission a lieu en suite du décès de l'héritier grevé ; 2) par l'appelé et le grevé, si les biens passent à l'appelé du vivant du grevé.	- In geval van fideïcommis *(testamentaire bepaling waardoor een overledene een goed of een deel van of zijn volledige vermogen overdraagt aan een bezwaarde erfgenaam, met de opdracht dit goed of deze goederen op zijn beurt over te dragen aan een andere persoon die specifiek wordt aangewezen in de akte als verwachter)* : 1) de verwachter; indien de overdracht geschiedt ten gevolge van het overlijden van de bezwaarde erfgenaam; 2) de verwachters en de bezwaarden, wanneer de goederen op de verwachter overgaan tijdens het leven van de bezwaarde.
Art. 38 du code des droits de succession.	*Art. 38 van het Wetboek der Successierechten.*
E. Tarifs	***E. Tarieven***
Tarif applicable en ligne directe et entre partenaires légaux	***Tarief in rechte lijn en tussen wettelijke partners***
Tranches d'imposition / belastingschijven	Tarif / tarief
0,01 - 50.000 euro(s) 50.000 - 100.000 euro(s) 100.000 - 175.000 euro(s) 175.000 - 250.000 euro(s) 250.000 - 500.000 euro(s) plus de / hoger dan 500.000 euro(s)	3% 8% 9% 18% 24% 30%
Tarif applicable entre frères et sœurs	***Tarief van toepassing tussen broers en zussen***
Tranches d'imposition/ belastingschijven	*Tarif / tarief*
0,01 - 12.500 euro(s) 12.500 - 25.000 euro(s) 25.000 - 50.000 euro(s) 50.000 - 100.000 euro(s) 100.000 - 175.000 euro(s) 175.000 - 250.000 euro(s)	20 % 25 % 30 % 40 % 55 % 60 %

plus de / hoger dan 250.000 euro(s)	65 %
Tarif applicable entre oncles ou tantes et neveux ou nièces ***Tarief van toepassing tussen oom of tantes en neven of nichten***	
Tranches d'imposition/ belastingschijven	Tarif / tarief
0,01-50.000 euro(s) 50.000-100.000 euro(s) 100.000-175.000 euro(s) plus de / hoger dan 175.000 euro(s)	35 % 50 % 60 % 70 %
Tarif applicable entre toutes les autres personnes ***Tarief van toepassing tussen alle andere personen***	
Tranches d'imposition/ belastingschijven	Tarif / tarief
0,01-50.000 euro(s) 50.000-75.000 euro(s) 75.000-175.000 euro(s) Plus de/hoger dan 175.000 euro(s)	40 % 55 % 65 % 80 %
Art. 48 du code des droits de succession.	*Art. 48 van het Wetboek der Successierechten.*
EXCEPTION: tarif applicable en ligne directe	***UITZONDERING: tarief in rechte lijn***

Si la part recueillie par le partenaire légal ou par un héritier en ligne directe dépasse 250.000 euros et remplit les deux conditions suivantes: 1° Se compose entièrement ou en partie d'avoir investis à titre professionnel par le défunt, le partenaire dans une entreprise industrielle, commerciale, artisanale ou agricole, exploitée personnellement ou conjointement par eux et par un ou plusieurs de leurs descendants; 2° L'exploitation est poursuivie effectivement par les successeurs du défunt ou par certains d'entre eux.	Indien het erfdeel verkregen door de wettelijk partner/erfgenaam in rechte lijn meer dan 250.000 € bedraagt en aan twee voorwaarden voldoet: 1° geheel of gedeeltelijk bestaan uit activa die door de erflater, of door de partner beroepsmatig zijn geïnvesteerd in een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwbedrijf dat door hen of door hen samen met een of meer van hun afstammelingen persoonlijk wordt geëxploiteerd; 2° de exploitatie wordt daadwerkelijk voortgezet door de erfopvolgers van de erflater of door sommigen van hen.
Tranches d'imposition/ belastingschijven	***Tarif / tarief***
250.000 – 500.000 euro(s) Plus de/hoger dan 500.000 euro(s)	22% 25%
Art. 48² du code des droits de succession.	*Art. 48² van het Wetboek der Successierechten.*

F. Réduction d'impôt		***F. Belastingvermindering***
Conditions à remplir	***Réduction / Vermindering***	***Te vervullen voorwaarden***
Héritier, légataire ou donataire ayant au moins 3 enfants en vie de moins de 21 ans, le jour de l'ouverture de la succession. Par enfant de moins de 21 ans. (max. 62 euro/enfant)	**2%**	Erfgenaam, legataris of begiftigde met minstens 3 levende kinderen van jonger dan 21 jaar, op de dag van het openvallen van de nalatenschap. Per kind van minder dan 21 jaar. (max.: 62 euro/kind)
Conjoint ou cohabitant du défunt ayant au moins 3 enfants en vie de moins de 21 ans, le jour de l'ouverture de la succession. Par enfant de moins de 21 ans. (max. 124 euro/enfant)	**4%**	Echtgenoot of samenwonende van de overledene met minstens 3 levende kinderen van jonger dan 21 jaar, op de dag van het openvallen van de nalatenschap. Per kind van jonger dan 21 jaar. (max.: 124 euro/kind)
	50%	

Si dans l'année de la mort du défunt, les biens ayant été frappés de droits de succession par décès sont à nouveau frappés de droits de succession/mutation par décès du fait d'une nouvelle transmission par décès.		Als tijdens het jaar waarin de overledene gestorven is, de goederen die onderworpen werden aan successierechten door een overlijden opnieuw onderworpen worden aan successie/mutatierechten door een overlijden.
Héritier ayant la jouissance du plein domaine d'un bien en nue-propriété ayant fait l'objet de plus d'une transmission par décès avant l'extinction de l'usufruit. De la valeur en pleine propriété du bien (à la date de la dernière transmission de la nue-propriété).	**Minimum 40%**	Erfgenaam die de volle eigendom bekomt van een goed in naakte eigendom die het voorwerp heeft uitgemaakt van meer dan één overdracht door een overlijden vóór de beëindiging van het vruchtgebruik. Van de waarde van de volle eigendom van het goed. (op de datum van de laatste overdracht van de naakte eigendom)
	Tarif réduit / Verlaagd tarief	
Les legs faits aux communes de la RBC et à leurs établissements publics, aux sociétés agréées par la Société du Logement de la Région de Bruxelles-Capitale, à la société coopérative à responsabilité limitée Fonds du logement de la RBC, aux intercommunales de la RBC, aux fondations d'utilité publique, aux associations sans but lucratif et autres personnes morales sans but lucratif qui ont obtenu l'agrément fédéral.	**7%**	Legaten aan de gemeenten van het BHG en hun openbare instellingen, aan de door de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij erkende maatschappijen, aan het Woningfonds van het BHG, coöperatieve maatschappij met beperkte aansprakelijkheid, aan de intercommunales van het BHG, aan de stichtingen van openbaar nut, aan de verenigingen zonder winstoogmerk en andere rechtspersonen zonder winstoogmerk die de federale erkenning hebben gekregen.
Legs faits aux associations sans but lucratif, aux mutualités ou unions nationales de mutualités, aux unions professionnelles, aux associations internationales sans but lucratif et aux fondations privées	**25%**	Legaten aan de verenigingen zonder winstoogmerk, aan de ziekenfondsen of de landsbonden van ziekenfondsen, beroepsverenigingen, aan de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en aan de private stichtingen.

Sous réserve de satisfaire certaines conditions : Réduction concernant le droit de succession et le droit de mutation par décès sur la valeur nette de la pleine propriété, de la nue-propriété ou de l'usufruit des actifs investis à titre professionnel par le défunt ou son partenaire dans une entreprise familiale.	**3%** **(Ligne directe et entre partenaires /** **Rechte lijn en tussen partners)** **7%** **(Entre d'autres personnes/** **Tussen andere personen)**	Onder voorbehoud van de vervulling van de voorwaarden : Vermindering betreffende het successierecht en het recht van overgang bij de overleden op de nettowaarde van de volle eigendom, de blote eigendom of het vruchtgebruik van de activa die door de erflater of zijn/haar partner beroepsmatig in een familiale onderneming zijn geïnvesteerd.
Réduction concernant le droit de succession et le droit de mutation par décès sur la valeur nette de la pleine propriété, de la nue-propriété ou de l'usufruit des actions d'une société familiale dont le siège de direction effective est situé dans l'un des Etats membres de l'Espace économique européen. Sous réserve de satisfaire les conditions énoncées dans l'article 60bis/1.	**3%** **(Ligne directe et entre partenaires /** **Rechte lijn en tussen partners)** **7%** **(Entre d'autres personnes/** **Tussen andere personen)**	Vermindering betreffende successierechten van de volle eigendom, de blote eigendom of het vruchtgebruik van aandelen van een familiale vennootschap met zetel van werkelijke leiding in een van de Staten van de Europese Economische Ruimte. Onder voorbehoud van vervulling van de voorwaarden vervat in artikel 60bis/1.
Tarif préférentiel pour la résidence principale si les conditions suivantes sont remplies: 1) Le défunt doit posséder au moins une part en pleine propriété dans l'immeuble; 2) La résidence doit avoir été la résidence principale du défunt pendant au moins cinq ans à la date de son décès; 3) Cette habitation doit être recueillie par un héritier en ligne directe ou par le cohabitant du défunt.	**0-50.000 €** **2%** **50.000-100.000 €** **5,3%** **100.000-175.000 €** **6%** **175.000-250.000 €** **12%**	Gunsttarief voor de hoofdverblijfplaats indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan: 1) Erflater moet minstens een deel in volle eigendom van het gebouw bezitten; 2) Op het ogenblik van het overlijden heeft het gebouw tenminste 5 jaar als hoofdverblijfplaats van de erflater gediend; 3) Deze woning wordt verkregen door een erfgenaam in rechte lijn of door de samenwonende van de erflater.
Art. 56 à 60 §4 du code des droits de succession.		*Art. 56 à 60 §4 van het Wetboek der Successierechten.*

G. Exonération d'impôt	***G. Belastingvrijstelling***
Conditions à remplir	***Te vervullen voorwaarden***
Aucun droit n'est dû par les héritiers pour toute succession dont l'actif net ne dépasse pas **1.250€**. Aucun droit n'est dû sur **15.000€** de la 1e tranche d'imposition du montant recueilli par un héritier en ligne directe ou par un partenaire légal. Ce montant peut être augmenté de **2.500€** par an, par enfants du défunt n'ayant pas atteint l'âge de 21 ans. La **moitié des exemptions** dont bénéficient ensemble les enfants, est attribuée au partenaire survivant.	Vrijstelling indien het nettoactief niet hoger is dan **1.250€** voor alle erfgenamen. Erfgenamen in rechte lijn, wettelijk partners zijn in de eerste schijf van **15.000€** van zijn of haar erfdeel belastingvrij. Dit bedrag kan verhoogd worden met **2.500€** per kind van de erfgenaam dat de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt. De **helft van de extra vrijstellingen** die de gemeenschappelijke kinderen samen genieten, wordt toegekend aan de overlevende partners.
Les legs faits à : 1° à la Région de Bruxelles-Capitale et à l'Agglomération bruxelloise; 2° aux Commissions communautaires commune, française et flamande; 3° aux Communautés française, flamande et germanophone et aux Régions wallonne et flamande; 4° aux personnes morales de droit public, équivalentes à celles visées ci-dessus (1° à 3°), créées conformément et assujetties à la législation d'un autre État membre de l'Espace économique européen; 5° à un État membre de l'Espace économique européen; 6° aux établissements publics des personnes morales de droit public mentionnés ci-dessus.	**Legaten geschonken aan :** 1° het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Brusselse agglomeratie; 2° aan de Vlaamse, Franse en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie; 3° aan de Franse, Vlaamse en Duitstalige Gemeenschap en aan het Vlaamse en het Waalse Gewest; 4° aan de publiekrechtelijke rechtspersonen die gelijkgesteld zijn met die hierboven zijn vermeld (1° tot 3) en die opgericht zijn volgens en onderworpen zijn aan de wetgeving van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte; 5° aan een lidstaat van de Europese Economische Ruimte; 6° aan de openbare instellingen van de publiekrechtelijke rechtspersonen hierboven vermeld.
Exemption pour logement familial	**Vrijstelling gezinswoning**

Le partenaire ayant droit qui reçoit une part dans le logement familial ne doit pas payer les droits de successions: a) sur le logement familial existant au moment du décès; b) lorsque, au moment du décès, il n'y a plus de résidence principale commune, la dernière résidence principale commune peut aussi être prise en considération pour l'exemption. Deux cas exceptionnels: 1) lorsque la cohabitation des partenaires légaux a pris fin par la séparation de fait; 2) lorsque la cohabitation a pris fin par un cas de force majeure qui a perduré jusqu'au jour du décès par « force majeure » Il faut donc entendre surtout, mais pas uniquement, la circonstance où l'état de besoin d'un ou des deux intéressés était tel qu'une admission dans un home ou une maison de repos ou de soins ou une résidence-services devenait inévitable.	Het aandeel in de gezinswoning dat toekomt aan de rechtverkrijgende partner: a) de woning die op het ogenblik van het overlijden als hoofdverblijfplaats wordt gebruikt; b) indien op het ogenblik van het overlijden er geen gezamenlijke hoofdverblijfplaats meer bestaat kan uitzonderlijk ook de “laatste gezinswoning” voor de vrijstelling in aanmerking komen. Het betreft twee uitzonderlijke gevallen: 1) samenwonen van de wettelijk partners is een einde gekomen door hun feitelijke scheiding; 2) de samenwoning is door overmacht beëindigd, dit wordt vooral begrepen door de omstandigheid dat de staat van hulpbehoevendheid noodzaakte tot de verplaatsing van de hoofdverblijfplaats van één of van beide betrokkenen naar een rust- of verzorgingsinstelling of een serviceflat.
Art. 54 à 55bis du code des droits de succession.	*Art. 54 à 55bis van het Wetboek der Successierechten.*
H. Délais de paiement	***H. Betalingstermijn***
Droits de successions et de mutation, ainsi que les amendes dues: 2 mois à compter de l’expiration du délai de dépôt de déclaration.	De rechten van successie en van overgang bij overlijden, evenals van de verschuldigde boeten: 2 maanden na de dag waarop de termijn voor het inleveren van de aangifte van nalatenschap verstreken is.
Autres situations: Se référer au code des droits de succession. (Art. 77 à 80)	Andere situaties: Zie Wetboek der Successierechten. (Art. 77 tot 80)

Article 77 à 80 du Code des droits de succession	*Art 77 tot 80 van het Wetboek der Successierechten*
DISCLAIMER	**DISCLAIMER**
Dernière mise à jour : 17 janvier 2023 par JAE	**Laatst bijgewerkt op : 17 januari 2023 door JAE**